

MINISTARSTVO

ZA RAD, SOCIJALNA PITANJA I PORODICU SLOVAČKE REPUBLIKE

ZAPOŠLJAVANJE DRŽAVLJANA REPUBLIKE SRBIJE U SLOVAČKOJ REPUBLICI

ZAPOŠLJAVANJE DRŽAVLJANA REPUBLIKE SRBIJE U SLOVAČKOJ REPUBLICI

1. Opšte informacije o Slovačkoj Republici

Slovačka Republika je kontinentalna država srednje Evrope. Glavni i najnaseljeniji grad je Bratislava.

Slovačka Republika ima parlamentnu demokraciju, državni i službeni jezik je slovački. Od 1. maja 2004. godine je Slovačka Republika članica Evropske unije, od 21. decembra 2007. godine je članica Šengenskog prostora. **Od 1. januara 2009. god. je 16. članica Evropske monetarne unije – evrozone,** od tada zvanična moneta je evro, koji je zamenio slovačku krunu.

2. Zapošljavanje Slovačke koji žive u inostranstvu.

Slovak koji živi u inostranstvu je lice, koje nema prebivalište na teritoriji Slovačke Republike i

a) je državljanin Slovačke Republike ili

b) nije državljanin Slovačke Republike, ali čuva nacionalnu pripadnost i podnasilac ili njegov predao u ravnjoj lozi (roditelj, ili praroditelj) ima/mao slovačku nacionalnost (čl. 2 slovo. a) pas. 1 i 2 zakon br. 474/2005 Z. z.) o Slovacima koji žive u inostranstvu.

Status Slovačke koji živi u inostranstvu se legitimira potvrdom, koju izdaje Ured za Slovačke koji žive u inostranstvu. Uslovi za dobijanje isprave Slovačke, koji živi

u inostranstvu, su navedeni na webovskoj stranici: [### 3. NA KOJI NAČIN MOŽE DRŽAVLJANIN TREĆIH ZEMALJA OBAVLJATI POSAO U SLOVAČKOJ REPUBLICI?](http://www.uszz.sk/sk/stranka/3224/podmienky-pre-vidanie-osvedceni-ziadatelo- Slovaku, koji ima odobren privremeni boravak na osnovu priznatog statusa Slovačke koji živi u inostranstvu, nije u Slovačkoj republici potrebno odobrenje za rad.</p></div><div data-bbox=)

A. Sklapanjem ugovora o radu u skladu sa Pravilnikom o radu

Zaposlenim, koji sklapaju ugovor o radu sa trajnim mestom obavljanja rada na teritoriji Slovačke Republike, može se preporučiti dogovor sa poslodavcem da ugovor o radu podleže slovačkim pravnim propisima. Bez obzira na to da se na ovaj način ugovoru o radu ne dogovore, na zaposlenog sa trajnim mestom izvršavanja rada na teritoriji Slovačke Republike se odnosi većina odredbi Pravilnika o radu Slovačke Republike, između kojih pre svega (čl. 85, čl. 91, čl. 92, čl. 93, čl. 100 čak čl. 117, čl. 118 čak čl. 135 i čl. 152):

- **Radno vreme**, koje predstavlja najviše 40 sati nedeljno (u proseku).
- **Pausa na radu** - ukoliko je radno vreme duže od šest sati, obavezna je pauza na trajanju 30 minuta.
- **Neprekidan dnevni odmor** predstavlja minimalno 12 uzastopnih sati u toku 24 sati između kraja jednog i početka drugog radnog vremena.
- **Neprekidan odmor u nedelji** obavezan je jedanput nedeljno tokom dva uzastopna dana neprekidnog odmora, koji moraju pripadati na sobotu i nedelju ili na nedelju i ponedeljak.
- **Osnovica za obračun godišnjeg odmora** predstavlja najmanje četiri nedelje.
- **Minimalna zarada** u 2018. godini predstavlja 2,759 €/hod., ev. 480,- € mesečno.
- **Poslodavac je obavezan obezbediti ishranu** i doprinostiti za ishranu (u svoti najmanje 55 % od cene jela, najviše ipak za svaki obrok do svote 55 % dnevnice za službeni put u trajanju 5 čak 12 sati – 2,48 evr), ako zaposlenik u okviru radnog vremena obavlja rad više od četiri sata.

B. Upućivanjem zaposlenog u skladu sa Sporazumom između Republike Srbije i Slovačke Republike o socijalnoj sigurnosti od 02. 03. 2012 (stupio na snagu 01. 03. 2013)

Upućivanje zaposlenog – Ukoliko poslodavac sa sedištem na teritoriji jedne države ugovornice uputi zaposlenog koji podleže pravnim propisima ove države ugovornice na rad na teritoriju druge države ugovornice, taj zaposlenik, ukoliko se radi o tom radu, podleže samo pravnim propisima prve države ugovornice tako kao da rad obavlja na njenoj teritoriji. Ovakva primena pravnih propisa prve države ugovornice je moguća najduže 24 meseci.

Organi za vezu Slovačke Republike i Republike Srbije u svrhu potvrđivanja primene pravnih propisa uzajamno razmenjuju ugovorene dvojezične obrasce SK/SRB 101 i SRB/SK 101. U Slovačkoj Republici je nadležan nosilac za popunjavanje slovačke verzije obrasca SK/SRB 101 Zavod za socijalno osiguranje /Sociálna poisťovňa/. U Republici Srbiji obrazac SRB/SK 101 u svrhu primene pravnih propisa Republike Srbije izdaje – organizaciona jedinica - Republički fond za zdravstveno osiguranje.

C. Upućivanjem zaposlenog u skladu sa direktivom br. 883/2004 o koordinaciji socijalne sigurnosti.

Uz pretpostavku da državljanin treće države, članovi njihove porodice i njihovi preminuli imaju **redovno regulisan boravak na teritoriji države članice** i nalaze se u situaciji, koja se ne ograničava u svim pogledima na jednu državu članicu, u tom slučaju prema čl. 1 direktive 1231/2010 se na njih odnosi direktiva (ES) br. 883/2004 o koordinaciji sistema socijalne sigurnosti i izvršne odredbe direktive (ES) br. 987/2009.

Primer: Državljanin Republike Srbije ima redovno regulisan boravak u Mađarskoj

i tamo je zaposlen. Nakon toga ga njegov poslodavac uputi na teritoriju Slovačke Republike. U ovom slučaju nadležni mađarski nosilac, kod kojeg je osiguran, izdaje mu prenosni dokument A1, koji potvrđuje da lice potpada pod mađarske pravne propise.

Ispunjava uslova za izdavanje prenosnog dokumenta A1 procenjujući nosilac zemlje članice, iz koje državljanin treće države bio upućen uz pretpostavku, da redovno regulisan boravak u skladu sa članom 1 direktive br. 1231/2010 ima na teritoriji jedne od zemalja članica.

4. USLOVI ZAPOŠLJAVANJA PREKO AGENCIJA ZA PRIVREMENO ZAPOŠLJAVANJE.

Agencija za privremeno zapošljavanje može zapoliti državljanina treće države u svrhu privremenog dodeljivanja tog zaposlenog poslodavcu – korisniku za izvršavanje rada u okviru zaposlenja na spisku slobodnih radnih mesta - profesija sa nedostatkom radne snage u opštinama sa prosečnom stopom evidirane nezaposlenosti nižom od 5 %. Privremeno dodeljen zaposlenik iz treće države ima mogućnost podneti predlog za obustavu rada ili ukidanje dozvole za rad agenciji privremenog zapošljavanja, ako je bio njenom delatnošću oštećen.

Upozorenje:

Radni uslovi (npr. radno vreme, odmor, godišnji odmor) uračunavajući uslove zarade i uslove zapošljavanja privremeno dodeljenih zaposlenih **moraju biti u najmanjoj meri izjednačeni** - bar u toj meri povoljniji kao kod uporednog zaposlenog lica kod poslodavca - korisnika.

Poslodavac ima obavezu zaposlenom obezbediti u slučaju upućivanja na službeni put ili obavljanje radova u sklopu pružanja usluga smeštaj. **Obaveze poslodavaca koje se odnose na smeštaj, prevoz i ishranu zaposlenih privremeno upućenih iz Republike Srbije na teritoriju Slovačke Republike uređuju pravni propisi Republike Srbije.**

5. USLOVI I POSTUPAK ZAPOŠLJAVANJA DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA U REPUBLICI SLOVAČKOJ

A. Šta je potrebno ispuniti tokom zapošljavanja sa potvrdom o mogućnosti zauzimanja slobodnog radnog mesta (dalje samo „SRM“) uključujući sezonsko zapošljavanje?

Državljanin treće države podnosi zahtev za privremeni boravak u svrhu zapošljavanja (tzv. jedinstvena dozvola), uz to nadležan slovački biro za zapošljavanje – ured za rad, socijalna pitanja i porodicu uzima u obzir situaciju na tržištu rada, t.j. mogućnost zauzimanja SRM slovačkim kandidatom na zaposlenje ili kandidatom iz zemlje članice EU. Privremeni boravak u svrhu zaposlenja se priznaje na pretpostavljeno vreme zaposlenja, najduže ipak do pet godina.

Državljanin treće države podnosi zahtev za privremeni boravak u svrhu zaposlenja na ambasadi Republike Slovačke u inostranstvu, ev. na policijskom uredu, ukoliko na teritoriji Republike Slovačke boravi na osnovu važeće boravišne dozvole. Uz zahtev za boravišnu dozvolu dostavlja osim ostalog:

- ugovor o radu ili obećanje za zapošljavanje (akceptira se samo navedeni oblik predugovora o zaposlenju),
- dokument o zahtevanom obrazovanju, ako se radi o regulisanom zaposlenju. Ukoliko se na objavljeno radno mesto odnosi zahtev za stručnu spremu, potrebno je dokazati i odgovarajuće stručno osposobljenje dostavljanjem odgovarajućih isprava.

Policijski ured odlučuje o zahtevu za odobravanje privremenog boravka do 90 dana, do 30 dana od uručivanja potvrde o mogućnosti zauzimanja slobodnog radnog mesta u slučajevima kada državljanin treće države će obavljati posao naveden na listi profesija sa nedostatkom radne snage u opštinama sa prosečnom stopom evidirane nezaposlenosti nižom od 5 %.

MINISTERSTVO

PRÁČE, SOCIÁLNÝCH VEĆÍ A RODINY SLOVENSKÉJ REPUBLIKY

ZAMESTNÁVANIE ŠTÁTNYCH OBČANOV SRBSKEJ REPUBLIKY V SLOVENSKÉJ REPUBLICI

ZAMESTNÁVANIE ŠTÁTNYCH OBČANOV SRBSKEJ REPUBLIKY V SLOVENSKÉJ REPUBLICI

1. Všeobecné informácie o Slovenskej republice

Slovenská republika je vnútrozemský štát v strednej Európe. Hlavným a najľudnatejším mestom je Bratislava.

Slovenská republika je parlamentnou demokraciou, štátnym jazykom je slovenčina. Od 1. mája 2004 je Slovenská republika členom Európskej únie, od 21. decembra 2007 je členom Schengenského priestoru. **Od 1. januára 2009 je 16. členom Európskej menovej únie – eurozóny** čím sa oficiálnou menou stalo euro, ktoré vystriedalo slovenskú korunu.

2. ZAMESTNÁVANIE SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRAŇIČÍ.

Slovák žijúci v zahraničí je osoba, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a

a) je štátnym občanom Slovenskej republiky alebo

b) nie je štátnym občanom Slovenskej republiky, ale uchováva si národné povedomie a žiadateľ alebo jeho predok u priamom rade (rodič, starý rodič alebo prastarý rodič) má/mal slovenskú národnosť (§ 2 písm. a) ods. 1 a 2 zákona č. 474/2005 Z. z.) o Slovacích žijúcich v zahraničí.

Postavenie Slováka žijúceho v zahraničí sa preukazuje osvedčením, ktoré vydáva

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Podmienky na získanie osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí sú uvedené na jeho webovom sídle: [### 3. AKÝM SPÔSOBOM MÔŽE OBČAN TRETIEHO ŠTÁTU VYKONÁVAŤ ZAMESTNANIE V SLOVENSKÉJ REPUBLICI?](http://www.uszz.sk/sk/stranka/3224/podmienky-pre-vidanie-osvedceni-ziadatelo- Slovák, ktorý má udelený prechodný pobyt na základe priznaného postavenia Slováka žijúceho v zahraničí nepotrebuje v Slovenskej republice povolenie na zamestnanie.</p></div><div data-bbox=)

A. Uzatvorením pracovnej zmluvy podľa Zákonníka práce

Zamestnancom, ktorí uzatvárajú pracovnú zmluvu s trvalým miestom výkonu práce na území Slovenskej republiky, možno odporučiť, dohodnúť sa so zamestnávateľom na tom aby pracovná zmluva podležala slovenskému právnemu poriadku. Napriek tomu, že sa takto v pracovnej zmluve nedohodnú, bude sa na zamestnanca s trvalým miestom výkonu práce na území Slovenskej republiky **vzťahovať väčšina ustanovení**

- Zákonníka práce** Slovenskej republiky medzi ktoré patrí najmä (§ 85, § 91, § 92, § 93, § 100 až § 117, § 118 až § 135 a § 152):
- **Pracovný čas**, ktorý je najviac 40 hodín týždenne (v priemere).
- **Prestávka v práci** - ak je pracovná zmena dlhšia ako šesť hodín musí sa poskytnúť prestávka v trvaní 30 minút.
- **Nepretržitý denný odpočinok** je minimálne 12 po sebe nasledujúcich hodín v priebehu 24 hodín medzi koncom jednej a začiatkom druhej zmeny.
- **Nepretržitý odpočinok v týždni** je raz za týždeň dva po sebe nasledujúce dni nepretržitého odpočinku, ktoré musia pripadať na sobotu a nedeľu alebo na nedeľu a pondelok.
- Základná výmera dovolenky** je najmenej štyri týždne.
- **Minimálna mzda** v roku 2018 je 2,759 €/hod., resp. 480,- € mesačne.
- **Zamestnávateľ má povinnosť zabezpečiť stravovanie**, a prispievať na stravovanie (v sume najmenej 55 % ceny jedla, najviac však na každé jedlo do sumy 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín – 2,48 eur), ak zamestnanec v rámci pracovnej zmeny vykonáva prácu viac ako štyri hodiny.

B. Vyslaním zamestnanca podľa Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Srbskou republikou o sociálnom zabezpečení z 2. 3. 2012 (platnosť 1. 3. 2013)

Vyslanie zamestnanca - V prípade, ak zamestnávateľ so sídlom na území jedného zmluvného štátu vyšle zamestnanca podliehajúceho právnym predpisom tohto zmluvného štátu pracovať na území druhého zmluvného štátu, taký zamestnanec, pokiaľ ide o toto zamestnanie, podlieha iba právnym predpisom prvého zmluvného štátu tak, akoby zamestnanie vykonával na jeho území. Takto uplatňovať právne predpisy prvého zmluvného štátu možno najdlhšie po dobu 24 mesiacov.

Kontaktné miesta Slovenskej republiky a Srbskej republiky si na účely potvrďovania o uplatňovaní právnych predpisov vzájomne vymieňajú dohodnuté dvojjazyčné tlačivá SK/SRB 101 a SRB/SK 101. V Slovenskej republice je príslušnou inštitúciou pre vyplnenie slovenskej verzii formulára SK/SRB 101 Sociálna poisťovňa. V Srbskej republice tlačivo SRB/SK 101 na účely uplatňovania právnych predpisov Srbskej republiky vydáva – organizačná jednotka Republikového fondu zdravotného poistenia.

C. Vyslaním zamestnanca podľa nariadenia č. 883/2004 o koordinácii sociálneho zabezpečenia.

Za predpokladu, že štátni občania tretieho štátu, ich rodinní príslušníci a ich pozostalí majú **riadny pobyt na území členského štátu** a sú v situácii, ktorá sa neobmedzuje vo všetkých ohľadoch na jeden členský štát platí, že sa podľa článku 1 nariadenia 1231/2010 na nich bude vzťahovať nariadenie (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia a vykonávacie nariadenie (ES) č. 987/2009.

Príklad: Štátny občan Srbskej republiky má riadny pobyt v Maďarsku a je tam zamestnaný. Následne je svojim zamestnávateľom vyslaný na územie Slovenskej republiky. V takomto prípade mu vydá maďarská príslušná inštitúcia, u ktorej je poistený, prenosný dokument A1, ktorý potvrďuje príslušnosť k maďarským právnym predpisom.

Splnenie podmienok pre vystavenie prenosného dokumentu A1 posúdi inštitúcia toho členského štátu, z ktorého je štátny občan tretieho štátu vyslaný za predpokladu, že riadny pobyt podľa článku 1 nariadenia č. 1231/2010 má na území jedného z členských štátov.

4. PODMIENKY ZAMESTNANIA AGENTÚRAMI DOČASNEHO ZAMESTNANIA.

Agentúra dočasného zamestnania môže zamestnávať štátneho občana tretieho štátu na účel jeho dočasného pridelenia na výkon práce k užívateľskému zamestnávateľovi v zamestnaní uvedenom v zozname zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily v okresoch s priemernou mierou evidovanej nezamestnanosti nižšou ako 5 %. Dočasne pridelený zamestnanec z tretieho štátu má možnosť podať návrh na pozastavenie činnosti alebo zrušenie povolenia na činnosť agentúry dočasného zamestnania, ak bol jej činnosťou poškodený

Upozornenie:

Pracovné podmienky (napr. pracovný čas, odpočinok, dovolenka) vrátane mzdových podmienok a podmienky zamestnania dočasne pridelených zamestnancov musia byť najmenej rovnako priaznivé ako u porovnateľného zamestnanca užívateľského zamestnávateľa.

Zamestnávateľ má zamestnancovi povinnosť zabezpečiť ubytovanie pri vyslaní na pracovnú cestu alebo na výkon prác pri poskytovaní služieb. **Povinnosti zamestnávateľov ohľadom ubytovania, prepravy a stravovania zamestnancov vyslaných dočasne zo Srbskej republiky na územie Slovenskej republiky sa riadia právnymi predpismi Srbskej republiky.**

5. PODMIENKY A POSTUP ZAMESTNANIA ŠTÁTNYCH OBČANOV TRETÍCH ŠTÁTOV V SLOVENSKÉJ REPUBLICI

A. Čo je potrebné splniť pri zamestnaní s potvrdením o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta (ďalej len „VPM“) vrátane sezónneho zamestnania?

Štátny občan tretieho štátu žiada o prechodný pobyt na účel zamestnania (tzv. jednotné povolenie), pričom príslušný slovenský úrad práce, sociálnych vecí a rodiny prihliada na situáciu na trhu práce t.j. možnosť obsadenia VPM slovenským uchádzačom o zamestnanie alebo z členskej krajiny EÚ. Prechodný pobyt na účel zamestnania sa udeľuje na predpokladaný čas zamestnania, najviac však na päť rokov. Štátny občan tretieho štátu podá žiadosť o prechodný pobyt na účel zamestnania na zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky v zahraničí, prípadne na policajnom útvaru, ak sa na území Slovenskej republiky zdržiava na základe platného povolenia na pobyt. Žiadosť o pobyt doloží okrem iného:

- pracovnú zmluvu alebo príslub na zamestnanie (akceptuje sa len uvedený formát príslubu na zamestnanie),
- doklad o požadovanom vzdelaní, ak ide o regulované povolanie. Ak je na nahlásené pracovné miesto kladená požiadavka na odbornú spôsobilosť je potrebné preukázať aj príslušnú odbornú spôsobilosť doložením príslušných dokumentov.

Policiajný útvár rozhodne o žiadosti o udelenie prechodného pobytu do 90 dní, do 30 dní od doručenia potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, v prípadoch, keď štátny občan tretieho štátu bude vykonávať zamestnanie uvedené v zozname zamestnaní s nedostatkom pracovnej sily v okresoch s priemernou mierou evidovanej nezamestnanosti nižšou ako 5 %.

B. Aký je postup pri zamestnaní s potvrdením o možnosti obsadenia VPM zod

B. Kakav je postupak u zapošljavanju sa potvrdom o mogućnosti zauzimanja SRM za visoko kvalifikovano zapošljenje (uz zahtev za plavu kartu)?

U ovu kategoriju spada državljanin treće države, koji će na teritoriji Republike Slovačke obavljati visoko kvalifikovano zaposlenje, za izvršavanje kojeg se zahteva viša stručna sprema - kvalifikacija potvrđena ispravom o stečenoj visokoj školskoj spremi.

Državljanin treće države koji ispunjava uslove za visoko kvalifikovano zaposlenje zahtevat će odobrenje privremenog boravka „plava karta“. Državljanin treće države treba da podnese zahtev za odobrenje privremenog boravka - plave karte na ambasadi Republike Slovačke u inostranstvu, eventualno na nadležnom uredu. Uz zahtev osim ostalog je potrebno dostaviti:

- Ugovor o radu ili predugovor o zaposlenju (akceptira se samo navedeni foblik obećanja /predugovora/ o zaposlenju),
- ispravu kao dokaz o stečenoj školskoj spremi, kojom se dokazuje stepen obrazovanja ekvivalentan višoj stručnoj kvalifikaciji za obavljanje zaposlenja ekvivalentnom visoko kvalifikovanom zaposlenju navedenom u ugovoru o radu ili u pismenom obećanju /predugovoru/ poslodavca. Odluku o priznavanju isprave o visokom školskom obrazovanju /nostrifikaciji/ u slučaju regulisanih profesija / poziva izdaje Centar za priznavanje isprava o obrazovanju izdat će pismenu odluku o zahtevu za izdavanje plave karte do 30 dana od uručivanja zahteva. Centar za priznavanje isprava

Stredisko pre uznávanie dokladov: <https://www.minedu.sk/kontakty-a-strankove-hodiny/>.

C. Kada je neophodna radna dozvola?

Dozvola za zaposlenje /radna dozvola/ se zahteva u slučaju zaposlenja državljanina treće države ukoliko:

- zaposlit će se u svrhu sezonskog zaposlenja ne duže od 90 dana u 12 uzastopnih meseci,
- zaposlit će se kao mornar na brodu sa registracijom u Slovačkoj Republici ili na brodu, koji plovi pod zastavom Slovačke Republike,
- ima odobren privremeni boravak u svrhu spajanja porodice, u razdoblju do isteka 12 meseci od priznavanja privremenog boravka u svrhu spajanja porodice,
- ima odobren privremeni boravak državljanina treće zemlje, kojem je priznat status lica sa dugotrajnim boravkom u državi članici Evropske unije u periodu od isteka 12 meseci od početka boravka na teritoriji Slovačke Republike,
- određuje tako međunarodni sporazum, koji Slovačka Republika sprovodi.

Državljanin treće države će podneti zahtev za priznavanje radne dozvole uredu za rad, socijalna pitanja i porodicu teritorijalno nadležnom za mesto, gde će izvršavati rad i to na propisanim obrascima. Državljanin treće države sa odobrenom radnom dozvolom i dozvolom za privremeni boravak u svrhu zaposlenja može izvršavati samo radnu delatnost u smislu uslova navedenih u radnoj dozvoli, u drugom slučaju će se to smatrati kršenjem opštih obavezujućih pravnih propisa i odobrenje za boravak može biti ukinuto.

D. U kojoj situaciji nije potrebna radna dozvola ni potvrda o mogućnosti zauzimanja SRM?

Radnu dozvolu ni potvrdu o mogućnosti zauzimanja SRM nemora posedovati državljanin treće države:

- koji ima priznat status Slovaka, koji živi u inostranstvu i ima odobreno bora-vište na teritoriji Slovačke Republike,
- kojeg je uputio poslodavac iz druge države članice EU/EGP,
- zakon o uslugama zapošljavanja, čl. 23a određuje i druge mogućnosti. Više informacija na www.upsvar.sk – zamestnávateľ - zamestnávateľ cudzincov.

1. SEZONSKO ZAPOŠLJAVANJE

A) Dozvola za sezonsko zapošljavanje (sezonsko zaposlenje do 90 dana)

Pismeni zahtev za odobrenje dozvole za zaposlenje podnosi državljanin treće države ili opunomoćen poslodavac nadležnom uredu za rad, socijalna pitanja i porodicu prema mestu izvršavanja rada.

Prilozi uz zahtev za odobrenje dozvole za sezonsko zaposlenje:

- a. ugovor o radu ili pismeno obećanje - predugovor poslodavca o zaposlenju državljanina treće zemlje, koji sadrži obavezne stavke ugovora o radu,
- b. odluka o priznavanju isprave o obrazovanju državljanina treće zemlje prema posebnim propisima ili ispravi o zahtevanom obrazovanju sa zvaničnim /sudskim/ prevodom na državni jezik iz originala ili javnobeležničke overe prepisa isprave, ukoliko se radi o regulisanoj profesiji,
- c. dokument koji potvrđuje obezbeđenje smeštaja minimalno za pretpostavljano vreme trajanja zaposlenja, ukoliko se radi o državljaninu treće zemlje, koji ne podleže viznom režimu prema posebnim propisima,
- d. dokument koji potvrđuje zdravstveno osiguranje tokom boravka na teritoriji Slovačke Republike, ukoliko se radi o državljaninu treće zemlje, koji ne podleže viznom režimu prema posebnim propisima.

Dozvolu za zaposlenje u svrhu sezonskog zaposlenja može biro za zapošljavanje pružiti samo jedanput, pored čega ukupno vreme izvršavanja sezonskog zaposlenja može biti najduže 90 dana.

B) Potvrda o mogućnosti zauzimanja slobodnog radnog mesta (sezonsko zaposlenje u trajanju duže od 90 dana)

Državljanin treće zemlje podnosi zahtev za privremeni boravak u svrhu zaposlenja (sezonsko zaposlenje), ukoliko traje ovo zaposlenje duže od 90 dana, najduže ipak do 180 dana tokom 12 uzastopnih meseci. Uz zahtev za privremeni boravak osim ostalog mora dostaviti kopiju:

- a. ugovora o radu ili pismenog obećanja - predugovora poslodavca za zaposlenje državljanina treće zemlje,
- b. odluke o priznavanju isprave o obrazovanju državljanina treće zemlje prema posebnim propisima ili javnobeležničke overe prepisa isprave, ukoliko se radi o regulisanoj profesiji.

6. SOCIJALNA SIGURNOST UKLUČUČI ZDRAVSTVENU ZAŠTITU ZA VREME ZAPOSLENJA U SLOVAČKOJ REPUBLICI.

Zaposleni i poslodavci su obavezni doprinositi za:

1. Socijalno osiguranje, iz kojeg se podmiruje:

- a) **zdravstveno osiguranje** kao osiguranje novčane naknade za vreme bolovanja zbog gubitka ili umanjenja prihoda iz radne delatnosti i osiguranje prihoda iz razloga privremene radne nesposobnosti, trudnoće i materinstva,
- b) **penzijsko osiguranje**, i to
  1. **penzijsko osiguranje** kao osiguranje prihoda u starosti i za slučaj smrti,
  2. **invalidsko osiguranje** kao osiguranje za slučaj smanjenja ili gubitka radne sposobnosti i gubitka zarade usled dugotrajnog nepovoljnog zdravstvenog stanja osiguranika i za slučaj smrti,
- c) **osiguranje za slučaj povrede na radu** kao osiguranje za slučaj oštećenja zdravlja ili smrti usled povrede na radu, službene povrede (dalje samo „povreda na radu“) i profesionalne bolesti (plaća samo poslodavac),
- d) **osiguranje za slučaj nezaposlenosti** kao osiguranje za slučaj gubitka zarade na osnovu radne delatnosti zaposlenog u slučaju nezaposlenosti i za osiguranje nadoknade prihoda usled nezaposlenosti. Davanje se pruža najduže 6 meseci. Osnovica za obračun visine davanja u nezaposlenosti se utvrđuje prema slovačkim pravnim propisima.

Potrebne informacije su objavljene na http://www.socpoist.sk/vdok_simple-kladne-informacie-k-zmluve-medzi-slovenskou-republikou-a-srbskou-republikou-/1550s55857c

povedajuće visokokvalifikovanému zamestnaniu (k žiadosti o modrú kartu)?

Do tejto kategórie patrí štátny občan tretieho štátu, ktorý bude na území Slovenskej republiky vykonávať vysokokvalifikované zamestnanie, na výkon ktorého sa vyžaduje vyššia odborná kvalifikácia preukázaná dokladom o vysokoškolskom vzdelaní. Štátny občan tretieho štátu, ktorý spĺňa podmienky na vysokokvalifikované zamestnanie, bude žiadať o udelenie prechodného pobytu „modrá karta“. Štátny občan tretieho štátu podá žiadosť o povolenie na prechodný pobyt modrá karta na zastupiteľskom úrade Slovenskej republiky v zahraničí, prípadne na príslušnom útvare. K žiadosti doloží okrem iného:

- pracovnú zmluvu alebo prísľub na zamestnanie (akceptuje sa len uvedený formát prísľubu na zamestnanie),
- doklad potvrdzujúci príslušnú vyššiu odbornú kvalifikáciu na výkon zamestnanja, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, uvedeného v pracovnej zmluve alebo v písomnom prísľube zamestnávateľa. Rozhodnutie o uznaní dokladu o vysokoškolskom vzdelaní v prípade regulovaných povolaní vydáva Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní. Policajný zbor vydá písomné rozhodnutie o žiadosti o vydanie modrej karty do 30 dní od doručenia žiadosti.

Stredisko pre uznávanie dokladov: <https://www.minedu.sk/kontakty-a-strankove-hodiny/>.

C. Kedy je nevyhnutné povolenie na zamestnanie?

Povolenie na zamestnanie sa vyžaduje v prípade zamestnanja štátneho občana tretieho štátu, ak:

- bude zamestnaný na účel sezónneho zamestnanja najviac 90 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov,
- bude zamestnaný ako námorník na lodi registrovanej v Slovenskej republike alebo na lodi, ktorá sa plaví pod vlajkou Slovenskej republiky,
- má udelený prechodný pobyt na účel zlučenia rodiny, v období do uplynutia 12 mesiacov od udelenia prechodného pobytu na účel zlučenia rodiny,
- má udelený prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte Európskej únie v období do uplynutia 12 mesiacov od začiatku pobytu na území Slovenskej republiky,
- to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná..

Štátny občan tretieho štátu podá žiadosť o udelenie povolenia na zamestnanie na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, v územnom obvode ktorého bude vykonávať prácu na predpísanom formulári. Štátny občan tretieho štátu s udeleným povolením na zamestnanie a povolením prechodného pobytu na účel zamestnanja môže vykonávať len pracovnú činnosť v zmysle podmienok uvedených na povolení na zamestnanie, inak sa to bude považovať za porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov a povolenie na pobyt sa mu môže zrušiť.

D. V akej situácii sa nevyžaduje povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia VPM?

Povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia VPM sa nevyžaduje u štátneho občana tretieho štátu:

- ktorý má priznané postavenie Slovák žijúceho v zahraničí a má udelený prechodný pobyt na území Slovenskej republiky,
- ktorého vyslal zamestnávateľ z iného členského štátu EU/EHP,
- zákon o službách zamestnanosti v § 23a stanovuje aj ďalšie možnosti. Viac informácií na www.upsvar.sk – zamestnávateľ - zamestnávateľ cudzincov.

1. SEZÓNNE ZAMESTNÁVANIE

A) Povolenie na sezónne zamestnanie (sezónne zamestnanie do 90 dní)

Zdravstveno osiguranje, na osnovu njega se nadoknađuje zdravstvena zaštita i ta obuhvata ambulatnu njegu, njegu u medicinskim ustanovama i apotekama.

7. SANKCIJE ZA KRŠENJE USLOVA ZAPOŠLJAVANJA DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA. (SA ODBIROM NA ZAPOSLENOG)

Inspekcijiski organi rada vrše nadzor nad primenom nadležnih pravnih propisa o radu i radnim odnosima, u njihovom okviru zaposleni (u njihovo ime i zastupnici zaposlenih), koji su bili oštećeni, ev. se osećaju oštećeni kršenjem obaveza koje proiztiču iz radnih odnosa, imaju pravo ovim državnim organima podnositi svoje predloge.

Inspekcija rada može sankcionisati zaposlene pre svega u slučaju obavljanja nelegalnog rada. /rad na crno/. Za ovaj prekršaj mogu inspekcijiski organi odrediti kaznu do visine 331 evr.

- To su slučajevi, kada državljani trećih zemalja obavljaju radne aktivnosti za pravno lice ili fizičko lice, koje je samostalni poduzetnik, i nisu sa njima sklopili pravni radni odnos prema Pravilniku o radu (t. j. u pismenom obliku) ili
- slučajevi, kada državljani trećih zemalja obavljaju radne aktivnosti za pravno lice ili fizičko lice, koje je samostalni poduzetnik, a nisu ispunjeni uslovi za njihovo zapošljavanje u skladu sa zakonom o uslugama zapošljavanja.

8. KOJEM NADLEŽNOM ORGANU SE MOŽE ZAPOSLENI DRŽAVLJANIN TREĆE DRŽAVE OBRATITI U SLUČAJU KRŠENJA NJEGOVIH PRAVA, KOJA PROIZTIČU IZ ZAPOSLENJA.

Ovakav građanin može se obratiti sindikatima u preduzeću, u kojem je zaposlen ili nadležnom opštinskom sudu.

Korisni linkovi:

Ministarstvo za rad, socijalna pitanja i porodicu Slovačke republike- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	www.employment.gov.sk
Zavod za socijalno osiguranje – Sociálna poisťovňa	www.socpoist.sk
Nacionalna služba za zapošljavanje, socijalna pitanja i porodicu - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
Zavodi za zdravstveno osiguranje - Všeobecná zdravotná poisťovňa - Dôvera - Union	www.vszp.sk www.dovera.sk www.union.sk
Nacionalni inspektorat rada - Národný inšpektorát práce	www.safework.gov.sk
Ambasada Slovačke Republike u Beogradu - Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Belehrade	www.mzv.sk/web/belehrad
Ambasada Republike Srbije u Bratislavi - Veľvyslanectvo Srbskej republiky v Bratislave	www.bratislava.mfa.rs

Ministarstvo za rad, socijalna pitanja i porodicu Slovačke Republike

Zdravotné poistenie, z ktorého je hrađená zdravotná starostlivosť a to j ambulatná starostlivosť, ústavná starostlivosť a lekárnska.

7. SANKCIJE V PRÍPADE PORUŠENIA PODMIENOK NA ZAMESTNÁVANIE OBČANOV TRETÍCH ŠTÁTOV. (S PRIHLIADNUTÍM NA ZAMESTNANCA)

Orgány inšpekcie práce zabezpečujú dozor nad dodržiavaním príslušných pracovnoprávných predpisov, pričom zamestnanci (v ich mene aj zástupcovia zamestnancov), ktorí sú, resp. sa cítia poškodení porušením povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov, sú oprávnení sa na tieto štátne orgány so svojimi podnetmi obracať.

Samotní zamestnanci môžu byť zo strany inšpektorátov práce sankcionovaní najmä v prípade vykonávania nelegálnej práce. Za tento priestupok im možno uložiť pokutu do výšky 331 eur.

- Sú to prípady, keď štátni príslušníci tretích krajín vykonávajú závislú prácu pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, a nemajú s týmto založený pracovnoprávny vzťah podľa Zákonníka práce (t. j. v písomnej forme) alebo
- prípady, keď štátni príslušníci tretích krajín vykonávajú závislú prácu pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, a nie sú splnené podmienky na ich zamestnanie podľa zákona o službách zamestnanosti.

8. AKÝ PRÍSLUŠNÝ ORGÁN MÔŽE ZAMESTNANEC ŠTÁTNY OBČAN TRETIETIEHO ŠTÁTU VYUŽIŤ V PRÍPADE, ŽE SÚ PORUŠOVANÉ JEHO PRÁVA VYPLÝVAJÚCE ZO ZAMESTNANIA.

Takýto občan môže sa obrátiť na odborovú organizáciu v podniku kde je zamestnaný alebo na príslušný okresný súd.

Užitočné linky:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	www.employment.gov.sk
Sociálna poisťovňa	www.socpoist.sk
Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny	www.upsvar.sk
Všeobecná zdravotná poisťovňa, Dôvera, Union.	www.vszp.sk www.dovera.sk www.union.sk
Národný inšpektorát práce	www.safework.gov.sk
Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Belehrade	www.mzv.sk/web/belehrad
Veľvyslanectvo Srbskej republiky v Bratislave	www.bratislava.mfa.rs

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky